

sinds 1851

Koninklijk Instituut
voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Royal Netherlands Institute of
Southeast Asian
and Caribbean Studies

Algemene Ledenvergadering
Vrijdag 28 juni 2019, 12:45 – 14:00
Migratie Museum, Den Haag

Concept verslag

Aanwezig: Clara Brakel, Ronald Anthonio, Wim van Zanten, Gerard Telkamp, Mark van de Water, Maria Reinders-Karg, Anton Ploeg, Gerda Hartman, Joyce Birfelder, H. Klooster, E.A. van Naerssen, Wim Renkema, David Kloos, Patricia Tjook-Liem, Gerard Giebels, Pim ten Hoorn, Peggy Lesquiller, T. Lammerts van Bueren, R. Schefold, Susan Legêne, Nancy Jouwe, Ine Goedegebuur, Sikko Visscher, Alicia Schrikker, Gert Oostindie

Afwezig met bericht: Wayne Modest, Marije Plomp, Peter Meel, Alex van Stipriaan, Michiel Baud, Rosemary Robson, Elsbeth Locher, Adrienne Zuiderweg, Christine Schunck, Els Bogaert

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en vraagt Wim Manuhutu, directeur van het Migratie Museum om kort iets te zeggen over het gebouw en de instelling waar we ons bevinden. Wim geeft aan dat hier, in het voormalige gebouw Concordia, ondanks de intrekking van de toegezegde subsidie door de gemeente Den Haag, een mooi begin is gemaakt met activiteiten sinds 1 januari 2019.

De agenda wordt onveranderd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter

Kunstbezit van de Vereniging: Het bestuur maakt zich zorgen over de omstandigheden waaronder het kunstbezit zich aan de muren van het Instituut bevindt. De Raden Salah, oorspronkelijk van de familie Baud, is geen bezit van de Vereniging, maar is geschonken aan de staat onder voorwaarde dat het in het Instituut KITLV zou worden tentoongesteld. Gezien de waarde en de klimatologische omstandigheden is dat niet langer verantwoord. De familie Baud heeft overeenstemming met het Rijksmuseum om het schilderij daar in de collectie op te nemen. Na de vorige bestuursvergadering is een taxatie en beschrijving opgemaakt van het kunstbezit (twee- en drie-dimensionale objecten) door Koos van Brakel. Legêne stelt voor dat de insteek is om zoveel mogelijk in bezit te houden maar op mogelijke bruikleen van specifieke objecten in te zetten waar veiligheid en waarde daartoe aanleiding geeft. Mocht dat niet lukken en de noodzaak er zijn om waardevolle stukken af te stoten dan moet het formele LOMA protocol worden gevolgd. Legêne vraagt om toestemming voor dit stappenplan. Daarbij dient te worden vermeld dat de Vereniging, onder de afspraken met UBL, wel formeel eigenaar blijft en kan beschikken over de collectie, maar dat besluiten over bruikleen of verkoop alleen met toestemming van UBL kunnen worden uitgevoerd. De lijst met de beschrijving van het kunstbezit en de cultuurhistorische waarde zal digitaal, per mail aan de leden beschikbaar worden gesteld. Er wordt ingestemd met het Stappenplan. Het komend jaar zal worden uitgezocht wat de mogelijkheden zijn. In een volgende of extra ALV zal zo nodig een voorstel van het bestuur ter stemming worden ingebracht.

Nacht van de Geschiedenis: De Vereniging is dit jaar associate partner van de Nacht van de Geschiedenis. De twee sessies die vanuit de Vereniging zijn ingebracht worden gewaardeerd. Binnenkort volgen details over korting voor leden, vrijkaartjes voor het pre-event etc. Volgend jaar, als het thema “Oost-West” is zal de Vereniging als volledig partner deelnemen aan de organisatie.

Bibliotheekcommissie: De samenwerking met Marije Plomp en Doris Jedamski verloopt prettig en goed. Bijna alle actiepunten zijn opgelost of aan de oplossing wordt gewerkt. Vanaf september wordt gestart met een programma met publieksmiddagen over de Azië-collectie, waarvoor de leden van de Vereniging zullen worden uitgenodigd. De Bibliotheekcommissie heeft aangegeven aan de organisatie hiervan graag mee te werken. De roadmap van het proces om tot schenking/opname in de collectie van nieuwe items te komen staat online. Er komt vanuit de UBL weer steeds meer online beschikbaar. Ze hebben ook een verklaring op de site gezet waarom een aantal items en categorieën niet beschikbaar zijn.

Vorig jaar september vond een succesvol Panji symposium plaats. De UBL wilde graag een opvolgingsactiviteit in het kader van een grotere tentoonstelling over de items in de collectie die tot het UNESCO Memory of the World behoren. De Bibliotheekcommissie heeft meegewerkt aan deze tentoonstelling waar Panji-handschriften en foto's te zien waren. Onder andere een oude foto uit het Kraton van Yogyakarta uit de negentiende eeuw van de bekende fotograaf Cephias. Tijdens de opening van de tentoonstelling werd als tableau-vivant de foto van Cephias uitgebeeld. Daarnaast werd een scene uit een Panji-verhaal gespeeld waarin de trouwe helpers van prins Panji als clowns het publiek vermaken. Van deze scene wordt ter vergadering een korte impressie geshowd.

3. Mededelingen directeur

Marieke Bloembergen is aangesteld als hoogleraar *Archival and postcolonial studies* aan de Universiteit Leiden.

Het afscheidssymposium ter gelegenheid van de pensionering van Henk Schulte-Nordholt zal plaatsvinden op 5 en 6 september 2019.

De meest up-to-date stand van zaken van het project *Independence, decolonisation, violence and war in Indonesia, 1945-1950* is te vinden op de website. Het blijft een onverminderd gevoelig onderwerp. Als de Vereniging KITLV daar prijs op zou stellen dan kan er vanuit het project een update-activiteit worden georganiseerd.

Ook voor het project over Rotterdams koloniale en slavernijverleden is er een up-to-date website. Komend najaar zal een activiteit worden gepland bij Museum Wereldculturen.

4. Conceptnotulen ALV juni 2018

De voorzitter vraagt of er nog correcties, aanvullingen of opmerkingen zijn bij de Notulen van de ALV van 2018, los van de spelling van de naam van de oud-voorzitter.

Clara Brakel merkt op dat de Panji activiteit met twee verschillende termen wordt aangeduid en stelt voor op beide plaatsen "Panji symposium" aan te houden.

Naar aanleiding van de actiepunten meldt de voorzitter dat er nog geen modus is gevonden om een uitwisselingsplaats of -omgeving te creëren voor objecten en stukken die niet voor opname in de KITLV collectie in aanmerking komen.

Gerard Telkamp vraagt hoe het staat met het idee om een fysieke ontmoetingsplaats te realiseren. De directeur van het instituut geeft aan dat in de huidige, oude huisvesting, geen ruimte beschikbaar is en dat ook na de verhuizing (op zijn vroegst in 2021) geen ruimte is ingepland. De periodieke activiteiten in de Verenigingskamer, de UBL en straks ook de publieksactiviteiten aldaar, kunnen gelegenheden bieden voor de leden om elkaar te ontmoeten.

De notulen worden met de aangegeven aanpassingen gearresteerd.

5. Jaarverslag 2018

De voorzitter stelt vast dat de Vereniging een mooie en wat uitgebreidere plek heeft gekregen in het Jaarverslag van het Instituut KITLV. Er zijn enkele exemplaren ter vergadering beschikbaar voor inzage.

Vooruitlopend op de discussie over de financiële zaken onder punt 6 van de agenda worden enkele vragen gesteld:

Anton Ploeg vraagt of het eigendom van de collectie nog steeds formeel berust bij de Vereniging. Hij merkt op dat de collectie in het jaarverslag en de jaarrekening niet gekapitaliseerd is. De voorzitter bevestigt dat de Vereniging nog immer formeel eigenaar van de collectie is. Het is goed gebruik bij overheidsinstellingen om de collectie niet te kapitaliseren.

Ploeg doet de suggestie om de collectie wel pro memorie op te voeren op de balans.

Ploeg heeft ook een vraag over het feit dat op de post reserve uitgeverij geen uitgaven zijn gedaan. De Penningmeester licht toe dat dit bedrag, dat door Brill werd betaald bij overname van de uitgeverij wordt gebruikt voor een fonds voor publicatie en ontsluiting. In het afgelopen jaar konden de subsidies uit dat fonds echter worden betaald uit de lopende begroting.

Op de post "Vestiging Jakarta" is ook niets uitgegeven. Dit bedrag is beschikbaar om initiatieven mee te nemen. De voorzitter stelt voor om hieruit een Reisfonds te financieren voor mensen in Indonesië zodat die van de computer met access tot de UBL, in het Erasmushuis in Jakarta gebruik kunnen maken.

Ten slotte vraagt Ploeg zich af waar de verzekeringspremies te vinden zijn in het financieel jaarverslag. De voorzitter antwoordt hierop dat we voor de kunstobjecten geen verzekering hebben aangezien dat zeer hoge premies met zich meebrengt. Er wordt alleen een verzekering afgesloten als de objecten worden vervoerd. Deze praktijk is te doen gebruikelijk bij culturele instellingen.

6. Verslag kascommissie

De Kascommissie doet verslag van haar bevindingen aangaande het Financieel Jaarverslag over 2018. Ze stelt vast dat het beleggingsresultaat fors negatief is geweest maar geeft aan dat het langjarig rendement dusdanig is dat het vermogen van de Vereniging nog steeds boven het niveau van drie jaar geleden staat. Ook de liquiditeit is voldoende om aan de lopende en begrote verplichtingen te kunnen voldoen. Ook in het afgelopen jaar is het ledental afgenomen. Gezien het feit dat de contributie inkomsten slechts een zeer klein deel van de begroting uitmaken, ziet de kascommissie hierin geen bedreiging voor de toekomst. De kascommissie heeft een controle uitgevoerd op de administratie en alles in goede orde bevonden. Ze geeft dan ook een positief advies aan de ALV aangaande de Jaarrekening 2018.

De ALV stelt daarop bij acclamatie de Jaarrekening 2018 vast en verleent het bestuur decharge.

7. 100 jaar NWIG

De editor van de NWIG, Rosemarijn Höfte, nam de ALV mee naar de Caribische wereld van 1919. Ze schetste een beeld van de discussies en verwachtingen van dat jaar, waarin verdergaande aansluiting van de Cariben bij de machtssfeer van de Verenigde Staten van Amerika, logisch en wenselijk werden geacht. Verkoop van de Nederlandse koloniale gebieden werd als optie gezien. Onder dit gesternte werd de WIG opgericht met het oogmerk om een eind te maken aan de marginalisatie van de NL Caraïben, de kennis over deze koloniën te vergroten en NL waarden en normen te propageren. Kennis over en aandacht voor dit onderwerp waren namelijk zeer beperkt. De afgelopen eeuw bleven de inwoners van de Caraïben op zoek naar hun eigen identiteit, waarin het feit dat bijna iedereen van elders komt een grote rol speelt. De (Nieuwe) West-Indische Gids is in die tijd veranderd in een Engelstalig, pan-Caribisch, peer-reviewed tijdschrift met bijdragen van wetenschappers uit de regio, de VS, Zuid-Amerika en Europa. De grootste verandering voor de Gids is de digitalisering geweest. Met een paar drukken op de knop kan men nu zoeken op auteursnamen, onderwerpen, landen etc. Deze ontwikkeling is mogelijk gemaakt door KITLV door, met financiële steun van NWO, alle afleveringen van NWIG en BKI te digitaliseren en gratis online beschikbaar te maken. De royale financiële steun van de Vereniging KITLV maakt het mogelijk dat auteurs van beide tijdschriften geen auteursfees hoeven te betalen. Auteurs kunnen nu niet Open Access publiceren, en alle artikelen kunnen nu overal ter wereld gratis worden gelezen en gedownload: dit is een prachtige vorm van kennisdisseminatie waarvan zeer frequent gebruik wordt gemaakt.

8. Wisseling bestuurssamenstelling: Afscheid Susan Legêne, benoeming en kennismaking Alicia Schrikker

De secretaris van het bestuur licht de procedure voor de benoeming van een nieuwe voorzitter toe aan de hand van de daartoe in de statuten van de Vereniging opgenomen artikelen. Alicia Schrikker is bereid gevonden om het voorzitterschap op zich te nemen. In de bestuursvergadering direct voorafgaand aan de ALV heeft het bestuur haar voordracht unaniem bekrachtigd. Het is aan de ALV om deze voordracht te overwegen en bij een positief besluit tot benoeming over te gaan. Desgevraagd wordt Alicia Schrikker bij acclamatie door de ALV benoemd.

Schrikker heeft de interesse voor Indonesië van huis uit meegekregen en werd door haar moeder op haar 18de meegenomen. Ook in studie en andere activiteiten is ze steeds met Indonesië en haar geschiedenis bezig gebleven. Als docent heeft ze actief deelgenomen aan gezamenlijk onderwijs en onderzoek in en met Indonesië en andere landen in de Tanap en Encompass programma's. Ze vindt het eervol om Susan Legêne op te volgen die voor nieuw elan en richting heeft gezorgd.

Hierna spreekt Gert Oostindie woorden van waardering en dank uit aan Susan Legêne. Hij roemt onder andere haar betrokkenheid en standvastigheid, vooral ook tijdens het soms moeizame transitietraject dat tijdens haar voorzitterschap gestalte kreeg. In haar voorzitterschap heeft ze zich ingezet voor een herbezinning op de collectie en voor verjonging en meer diversiteit in het bestuur en het netwerk van de vereniging en de programmering van ledenbijeenkomsten.

Alicia Schrikker en Gert Oostindie bieden Susan Legêne namens de Vereniging en het Instituut als cadeau aan dat ze uit de KITLV collectie een prent of stuk mag selecteren dat dan hoogwaardig zal worden gedupliceerd en ingelijst, als blijvende herinnering aan haar voorzitterschap.

9. Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

10. Sluiting

De nieuwe voorzitter, Alicia Schrikker, sluit om 17:10 de vergadering